Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), jud. Alexei Maria
Dosarul nr. 2r-2502/23 (2-23095320-02-2r-19072023)

**D E C I Z I E**

05 septembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău,

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Malîi Ala și Pulbere Ruxanda

examinând recursul declarat de către avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Enachi Sergiu, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iulie 2023, în cauza civilă la cererea depusă de avocatul Olga Țurcan în interesele victimei Elena Enachi privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie,-

**a c o n s t a t a t :**

**Poziţia instanţei de fond:**

1. La 04 iulie 2023, avocatul Olga Țurcan în interesele victimei Elena Enachi a depus o cerere privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie prin care solicită: obligarea de a sta departe de la locul aflării victimei şi a copiilor, excluzînd şi orice contact vizual cu acestea, dar şi cu persoane dependente de ea; interzicerea oricărui contact, inclusiv şi telefonic, prin corespondenţă sau prin oricare alt mod cu victima sau cu copiii minori; interzicerea de a se apropia de anumite locuri: locul de muncă şi de trai al victimei, inclusiv locul grădiniţei, locuri de joacă, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează, pentru o perioadă de 90 zile.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iulie 2023, s-a admis parţial cererea depusă de Enachi Elena privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie.

3. S-a stabilit pentru victima Enachi Elena, următoarele măsuri de protecţie a victimelor violenţei în familie împotriva acţiunilor agresorului-Enachi Sergiu:

- se obligă Enachi Sergiu,  de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanţă ce ar asigura securitatea victimei, excluzând orice contact vizual cu ea sau cu copiii acesteia;

- se interzice lui Enachi Sergiu, oricare contact, inclusiv telefonic, prin corespondenţă sau în orice alt mod, cu victima, cu alte persoane dependente de ea;

- se interzice lui Enachi Sergiu, să se apropie de anumite locuri: locul de muncă şi de trai al victimei, inclusiv locul grădiniţei, locuri de joacă, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează.

4. Măsurile stabilite se aplică pe un termen de 60 (șaizeci) zile, începând cu data de 05 iulie 2023.

5. S-a explicat victimei şi agresorului că măsurile de protecţie pot fi retrase odată cu dispariţia pericolului care a condiţionat luarea acestor măsuri şi pot fi prelungite în cazul unei cereri repetate sau al nerespectării condiţiilor prevăzute în prezenta ordonanţa de protecţie.

6. S-a remis prezenta ordonanță Inspectoratului de Poliţie Ciocana al DP mun. Chișinău, organului de probaţiune pentru supraveghere spre executare imediată.

7. S-a încasat de la Enachi Sergiu în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 100 (una sută) lei.

8. În rest, cererea depusă de Enachi Elena privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie s-a respins, ca neîntemeiată.

**Solicitarea recurentului:**

9. La 11 iulie 2023, avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Enachi Sergiu a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iulie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu pronunţarea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie.

**Argumentele părţilor:**

10. În motivarea recursului, avocatul Chilat Nicolae în interesele recurentului Enachi Sergiu a invocat că, nu este de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iulie 2023.

11. Consideră încheierea de admiterea parţială a cererii depuse de Enachi Elena privind eliberarea ordonanţei de protecţie pentru victimele violenţei în familie ca fiind neîntemeiată, ilegală, lipsită de careva suport probant şi pasibilă de a fi casată în partea în care s-a admis solicitările lui Enachi Elena.

12. Relevă că, instanţa de fond, eronat şi neîntemeiat a constatat existenţa

violenţei fizice şi psihice, or cum Enache Elena a minţit despre existenţa violenţei economice şi sexuală, aşa a minţit şi despre faptul că a fost agresată fizic şi psihologic.

13. Remarcă asupra faptului că, incidentul între părţi, în care susţine presupusa victimă că a fost *****, s-a produs la data de 20.06.2023 iar cererea privind eliberarea ordonanţei de protecţie care se examinează în decurs de 24 de ore, a fost depusă abia la data de 04.07.2023.

14. Afirmă că, este cert că din data producerii incidentului au trecut 14 zile în care Enachi Elena nu s-a simţit în pericol şi numai după această perioadă a decis solicitarea ordonanţei de protecţie, însă după cum singură a declarat, după incidentul din 20 iunie 2023 nu s-a mai văzut cu Enachi Sergiu.

15. Mai indică că, actul judecătoresc emis, pe lângă ingerinţa care o aduce în drepturile şi obligaţiile recurentului Enachi Sergiu, mai are şi efect aplicabil direct asupra copiilor minori Enachi Valeria şi Enachi Alex, ingerinţă adusă doar în baza declaraţiilor presupusei victime, care cointeresată în limitarea întrevederilor tatălui cu copiii.

16. Consideră că, prin încheierea emisă se aduce atingeri intereselor copilului, or, articolul 24 alineatul (3) din Carta drepturilor fundamentale a UE recunoaşte în mod expres dreptul fiecărui copil de a întreţine relaţii personale cu ambii părinţi. Formularea dispoziţiei clarifică conţinutul dreptului, în special semnificaţia termenului contact, care trebuie: să aibă loc cu regularitate, să permită întreţinerea unor relaţii personale şi să fie în forma contactului direct.

17. Avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Enachi Sergiu a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu pronunţarea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie.

18. La 11 iulie 2023, avocatul Olga Țurcan în interesele victimei Elena Enachi a depus referință pe marginea recursului, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii recurate.

**Termenul de declarare a recursului:**

19. Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

20. Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la 05 iulie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă prin intermediul poștei electronice la 11 iulie 2023 (f. d. 34-38).

21. Astfel, recursul declarat de către avocatul Chilat Nicolae în interesele lui

Enachi Sergiu, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iulie 2023, se consideră depus în termen.

**Aprecierea instanţei de recurs:**

22. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs şi a materialelor din dosar, **Colegiul civil,** comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.

23. Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

24. Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

25. Conform art. $278^3$ din Codul de procedură civilă, (1) Cererile privind aplicarea măsurilor de protecţie în cazurile de violenţă în familie se examinează de instanţele judecătoreşti conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepţiile şi completările stabilite în prezentul capitol şi în legislaţia de prevenire şi combatere a violenţei în familie.

(2) Instanţa examinează cererea de aplicare a măsurilor de protecţie în cazurile de violenţă în familie cu participarea victimei şi a persoanelor interesate. În calitate de persoane interesate pot fi atrase în proces oricare dintre instituţiile abilitate prin lege cu funcţii de prevenire şi combatere a violenţei în familie, în funcţie de circumstanţele individuale ale cazului.

26. Conform art. $278^4$ din Codul de procedură civilă, (1) Cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie se depune de către victimă personal sau prin reprezentant. În caz de imposibilitate a depunerii cererii de către victimă din motive de sănătate, vîrstă, din alte motive întemeiate, la solicitarea ei, cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie poate fi depusă în interesele victimei de către organul de poliţie, organul de asistenţă socială sau de către procuror. Cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie în interesele copilului sau ale persoanei în privinţa căreia a fost instituită o măsură de ocrotire poate fi depusă de autoritatea tutelară, persoana însărcinată cu ocrotirea persoanei aflate sub ocrotire, de procuror sau de orice altă persoană care justifică un interes privind apărarea şi protecţia

personală sau patrimonială a persoanei aflate sub ocrotire şi în lipsa solicitării din partea victimei sau a reprezentantului ei legal.

(2) Cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie se depune la instanţa judecătorească competentă de la domiciliul sau locul de aflare a victimei sau a agresorului, de la locul unde victima a solicitat asistenţă sau de la locul unde a avut loc actul de violenţă.

27. Conform art. $278^5$ din Codul de procedură civilă, în cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie se indică circumstanţele actului de violenţă, intensitatea, durata, consecinţele suportate şi alte circumstanţe care indică necesitatea aplicării măsurilor de protecţie.

28. Potrivit art. 3 al Legii cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, nr. 45-XVI din 01.03.2007 (în vigoare 18.09.2008) (1) Subiecţi ai violenţei în familie sînt agresorul şi victima membri ai aceleiaşi familii.

(2) Membri de familie, în sensul prezentei legi, sînt:

a) în condiţia de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, sub tutelă şi curatelă, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre părinţi şi copii;

b) în condiţia de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj).

29. Din actele cauzei rezultă că, la 04 iulie 2023, avocatul Olga Ţurcan în interesele victimei Elena Enachi a depus o cerere privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie.

30. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iulie 2023, s-a admis parţial cererea depusă de Enachi Elena privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie.

31. S-a stabilit pentru victima Enachi Elena, următoarele măsuri de protecţie a victimelor violenţei în familie împotriva acţiunilor agresorului-Enachi Sergiu:

- se obligă Enachi Sergiu, de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanţă ce ar asigura securitatea victimei, excluzând orice contact vizual cu ea sau cu copiii acesteia;

- se interzice lui Enachi Sergiu, oricare contact, inclusiv telefonic, prin corespondenţă sau în orice alt mod, cu victima, cu alte persoane dependente de ea;

- se interzice lui Enachi Sergiu, să se apropie de anumite locuri: locul de muncă şi de trai al victimei, inclusiv locul grădiniţei, locuri de joacă, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează.

32. Măsurile stabilite s-au aplicat pe un termen de 60 (șaizeci) zile, începând cu data de 05 iulie 2023.

33. S-a explicat victimei şi agresorului că, măsurile de protecţie pot fi retrase odată cu dispariţia pericolului care a condiţionat luarea acestor măsuri şi pot fi prelungite în cazul unei cereri repetate sau al nerespectării condiţiilor prevăzute în prezenta ordonanţa de protecţie.

34. S-a remis prezenta ordonanță Inspectoratului de Poliţie Ciocana al DP mun. Chișinău, organului de probaţiune pentru supraveghere spre executare imediată.

35. S-a încasat de la Enachi Sergiu în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 100 (una sută) lei.

36. În rest, cererea depusă de Enachi Elena privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie s-a respins, ca neîntemeiată.

37. **Colegiul judiciar** consideră corectă și legală soluția instanței de fond cu privire la aplicarea în privința lui Enachi Sergiu a măsurilor de protecție față de victima violenței în familie Enachi Elena.

38. Potrivit art. 2 din Legea nr. 45 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, violenţă în familie reprezintă orice acţiune sau inacţiune intenţionată, cu excepţia acţiunilor de autoapărare sau de apărare a unor alte persoane, manifestată fizic sau verbal, prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic ori prin cauzare de prejudiciu material sau moral, comisă de un membru de familie contra unor alţi membri de familie, inclusiv contra copiilor, precum şi contra proprietăţii comune sau personale.

39. Din materialele cauzei și din explicațiile date de către intimata/petiționara în instanța de fond s-a stabilit cu certitudine că, victima Enachi Elena și presupusul agresor Enachi Sergiu sunt în relații de căsătorie, din relația lor au *****, dar locuiesc separat.

40. La fel, conform mijloacelor de probă administrate la actele cauzei s-a stabilit că, Enachi Sergiu a manifestat violență fizică și psihologică în privința victimei Enachi Elena, acest fapt fiind constatat din probele anexate la materialele cauzei.

41. Conform referinței IP Ciocana din 04 iulie 2023, există materialul înregistrat în R-2 al IP Ciocana cu nr. 7507 din 20 iunie 2023, precum că cet. Enachi Elena, *****, se plînge pe acţiunile pretins ilegale ale soţului Enachi Sergiu, *****, ***** În privinţa ambilor a fost întocmit câte un proces-verbal cu privire la contravenţie în temeiul art. 78/1 Cod contravenţional şi remis către Judecătoria mun. Chişinău, sediul Buiucani, pentru examinare, astfel solicită instanţei de a fi eliberată ordonanţa de protecţie conform legislaţiei în vigoare (f. d. 15).

42. Iar, conform extrasului eliberat de medicul ***** la 22 iunie 2023, s-a constatat diagnosticul „*****” (f. d. 16).

43. La caz, prima instanță întemeiat a punctat că, din conținutul înscrisurilor menționate mai sus și a explicațiilor oferite de către Enachi Elena, în ședința de judecată, a fost dovedit faptul afectării integrității fizice a victimei Enachi Elena și violenței psihologice asupra acesteia.

44. În acest sens, **Colegiul judiciar** respinge ca nefondate argumentele invocate în recurs de către reprezentantul recurentului precum că incidentul între părţi s-a produs la 20 iunie 2023 iar cererea privind eliberarea ordonanţei de protecţie care se examinează în decurs de 24 de ore, a fost depusă abia la 04 iulie 2023. Or, de fapt recurentul nu a negat că anterior a existat un asemenea act de violență, care a fost probat și de către victimă, fapt ce denotă că există pericol real de aplicare a violenței față de victimă/intimată Enachi Elena.

45. **Colegiul judiciar** remarcă că, deși recurentul prin intermediul reprezentantului său legal, și-a exprimat dezacordul cu încheierea recurată și neagă existența violenței în privința victimei/soției, actele cauzei denotă contrariul.

46. Astfel, instanța de recurs remarcă că, din explicațiile date de părți în cadrul procesului rezultă cert că părțile litigante sânt în proces de divorț, nu locuiesc împreună și există neînțelegeri între aceștea.

47. Prin urmare, cele relatate supra denotă cu certitudine că, Enachi Elena este victima violenţei psihologice, manifestată de către agresorul Enachi Sergiu și că actele violente se petrec în prezenţa copiilor minori, fapt ce denotă că comportamentul agresorului are un impact negativ asupra acestora, fiind expus riscului şi influenţei psihice, deoarece sânt prezenți la conflictele care au loc.

48. Subsidiar, instanța de recurs respinge argumentele invocate în recurs cu privire la simplu dezacord a recurentului cu încheierea recurată și nu constituie temei de casare a încheierii recurate, în condițiile în care în cazurile de violenţă în

familie, scopul eliberării ordonanţei de protecţie constă în prevenirea unui risc real şi imediat.

49. Or, sunt puse în pericol viaţa şi sănătatea victimei, în asigurarea de urgenţă a protecţiei victimei, în preîntâmpinarea unor noi acte de violenţă asupra victimei şi/sau asupra altor membri ai familiei, precum şi în prevenirea distrugerii bunurilor victimei, a averii comune a familiei.

50. De altfel, CtEDO a accentuat că, în cazurile de violenţă domestică, drepturile agresorului nu pot să ia locul drepturilor victimei la viaţă şi integritatea fizică şi mentală (hotărîrea din 09.06.2009 în cauza Opuz c. Turciei, cererea nr. 33401/02).

51. Mai mult, Curtea a relevat că, tema violenţei în familie nu este o chestiune privată sau de familie, ci o chestiune de interes public, care implică acţiunea eficientă a statului.

52. Se menţionează că, judecarea acestei categorii de pricini urmează să se înfăptuiască pe principiul asigurării interesului superior al victimei (copii, femei, vîrstnici), consfinţit în actele internaţionale fundamentale în domeniul drepturilor omului, asumate ca obligaţiuni ale statului, şi, la fel, pe principiul toleranţei „zero”, adică aplicarea măsurilor de protecţie trebuie să aibă un efect descurajant pentru agresor.

53. În finalitatea celor relatate, în coroborare cu actele cauzei, se dovedește cu certitudine existența relațiilor ostile dintre foștii soți, cu atât mai mult că victima îngrijește de *****, și respectiv asupra acestuia se pot răsfrânge efecte de ordin negativ, fiind justificate în acest sens măsurile de protecție a victimei violenței în familie.

**Concluzia instanței de recurs:**

54. Reieşind din faptul, că încheierea contestată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept procedural și material, instanţa a ajuns la concluzia, că recursul declarat de către avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Enachi Sergiu urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iulie 2023.

55. În conformitate cu art. 425, 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

**d e c i d e:**

Se respinge recursul declarat de avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Enachi Sergiu

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iulie 2023, în cauza civilă la cererea depusă de avocatul Olga Țurcan în interesele victimei Elena Enachi privind eliberarea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunțării.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul: Secrieru Ion

Judecătorii: Malîi Ala

Pulbere Ruxanda